

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23

Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΕΣΕΚ

ΤΡΙΤΗ 16 ΜΑΪΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Α001

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ (15) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΗΜΕΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α΄

Α/Α			ΜΟΝΑΔΕΣ	ΓΡΑΠΤΑ									
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ													
1	A.I.1	ΟΡΘΟ/ΛΑΘΟΣ	4										
2	A.I.2	ΠΕΡΙΛΗΨΗ	8										
3	A.I.3	ΥΦΟΣ: ΕΝΑΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΔΥΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ	2 2X1=2 (=4)										
4	A.I.4	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΥΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ	1 2X1=2 (=3)										
5	A.I.5	ΔΟΜΙΚΑ ΜΕΡΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ	3X1=3										
6	A.I.6.	ΣΥΝΩΝΥΜΑ	2X2=4										
7	A. I.7.	ΔΥΟ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	2X2=4										
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ													
8	A.II.A	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	12										
9	A.II.B	ΔΟΜΗ	12										
10	A.II.Γ	ΕΚΦΡΑΣΗ	12										
11	A.II.Δ	ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ	4										
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ													
12	B.1 B.1.α	<u>ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ</u> ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	2X1=2 2X2=4 (=6)										
13	B.1.β	ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΥΟ Ε.Μ. ΣΤΙΧΟΙ	2X2=4 2X1=2 (=6)										
14	B.2 B.2.α	<u>ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ</u> ΕΙΡΩΝΙΚΟ ΥΦΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ	2X1=2 2X2=4 (=6)										
15	B.2.β.	ΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ Ρ.Π. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΑΝ ΣΚΟΠΟ	1 2X1=2 1 (=4)										
16	B3	<u>9^Η ΙΟΥΛΙΟΥ</u> ΛΥΡΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ – ΔΥΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΥΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΤΙΧΟΙ	2X2=4 2X1=2 2X1=2 (=8)										
ΣΥΝΟΛΟ			100										

Ψυχαγωγία ή Αγωγή ψυχής

Μέσα από την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου να κάνει τη ζωή του πιο όμορφη προβάλλει ως άλλη επιτακτική ανάγκη η ψυχαγωγία. Και γίνεται ακόμη μεγαλύτερη μια τέτοια ανάγκη από τη στιγμή που ζούμε σε μια κοινωνία, όπου επικρατεί το άγχος της καθημερινότητας μιας πανδημίας και οι ατελείωτες υποχρεώσεις απέναντι στην εργασία και την οικογένεια. Για τους προαναφερόμενους λόγους το μεγαλύτερο μέρος σχεδόν των ανθρώπων καλείται να βρει διέξοδο στην ψυχαγωγία. Ειδικότερα η ψυχαγωγία έρχεται ως φυσικό επακόλουθο της σύγχρονης μεταβιομηχανικής κοινωνίας, η οποία εκτός από τις ευκολίες που προσέφερε στο άτομο, ταυτόχρονα τον παγίδευσε στα δίκτυα ενός εξουθενωτικού και πιεστικού τρόπου ζωής. Κατά συνέπεια μέσω της ψυχαγωγίας δίνεται στον άνθρωπο η ευκαιρία να αποδράσει από την καθημερινότητα και να οδηγηθεί σε νέους πυρήνες ενασχόλησης που φυσικά θα προϋποθέτουν την εσωτερική επιθυμία και αγάπη.

Η ψυχαγωγία θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μέσο απόδρασης του ανθρώπου από τα καθημερινά που θα συνάδει με τη φυσική τάση του ανθρώπου για τη χαρά της ζωής. Αυτό, όμως, που οφείλει προηγουμένως να κατανοήσει το άτομο είναι ότι με τη βοήθεια της ψυχαγωγίας δεν συντελείται μια αποκλειστική αποξένωση από την «εργασία» με τη γενικότερη έννοια της. Τουτέστιν ψυχαγωγία δεν συνεπάγεται αδρανοποίηση. Ουσιαστικά θα ήταν ιδιαίτερα εποικοδομητικό να υπάρχει μια ισορροπημένη σχέση ανάμεσα στην ψυχαγωγία και την επιθυμία για δημιουργικότητα, με αποτέλεσμα το άτομο να αντιμετωπίζει την ψυχαγωγία ως φυγή που μεταλλάσσεται σε δημιουργικότητα και επιθυμία για εξερεύνηση. [...]

Μέσα στα περιθώρια μιας υγιούς και γνήσιας ψυχαγωγίας προωθούνται δραστηριότητες που από τη μια βοηθούν στην καλλιέργεια της άμιλλας και της συνεργασίας ενώ πολλές φορές συμβάλλουν στην πνευματική καλλιέργεια σε ατομικό επίπεδο. Συγχρόνως η ψυχαγωγία αναφέρεται σε περιηγήσεις αναφορικά με την τέχνη, γεγονός που βοηθάει το άτομο να διευρύνει τους ορίζοντές του καθώς έρχεται σε επαφή με διάφορα ερεθίσματα. Θα ήταν όμως λάθος η ψυχαγωγία να θεωρείται η πανάκεια για τον εξαντλητικό τρόπο ζωής του κάθε ανθρώπου. **Ακόμη περισσότερο από τη στιγμή που το άτομο δεν ψυχαγωγείται με ασχολίες τέτοιες που θα τον ενισχύουν πνευματικά και ηθικά, τότε έχουμε κάθε δικαίωμα να μιλάμε για μια νόθα ψυχαγωγία.** [...]

Όμως, ανεξάρτητα από τα προηγούμενα, η ετυμολογία της λέξης ψυχαγωγία υποδηλώνει ότι μέσω αυτής επιτυγχάνεται η αγωγή της ψυχής. Και αντίστροφα, από τη στιγμή που το άτομο αποκτήσει ευρύτερους πνευματικούς ορίζοντες και ηθική συνείδηση, τότε μόνο θα μπορέσει να καλλιεργήσει τη σωστή κρίση που θα τον οδηγήσει σταδιακά στη γνήσια ψυχαγωγία και στην ενδεδειγμένη καλλιέργεια σεβασμού απέναντι στον εαυτό του και στους άλλους. Ας μη λησμονούμε, άλλωστε, ότι η υιοθέτηση μιας αρνητικής συνήθειας δεν βλάπτει αποκλειστικά το άτομο που τη φέρει αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό του πλαίσιο και σε καμία περίπτωση δεν ψυχαγωγεί παρά μόνο διασκεδάζει.

A.I. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 30)

A.I.1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι **ορθό ή λάθος**, γράφοντας στο τετράδιο απαντήσεων, δίπλα από τον αριθμό της κάθε πρότασης, τη λέξη «ορθό» ή «λάθος».

- i. Σύμφωνα με τη συγγραφέα, η μεταβιομηχανική κοινωνία έχει εγκλωβίσει τον σύγχρονο άνθρωπο σ' έναν εξουθενωτικό τρόπο ζωής.
- ii. Στο πιο πάνω κείμενο αναφέρεται η άποψη ότι η αδράνεια εξασφαλίζει την αναζωογόνηση του ανθρώπου.
- iii. Ένας τρόπος πειθούς που χρησιμοποιεί η συγγραφέας στην τρίτη (3^η) παράγραφο του κειμένου είναι η επίκληση στη λογική.
- iv. Η συγγραφέας υποστηρίζει ότι η υιοθέτηση αρνητικών συνηθειών μπορεί να βλάψει την ευρύτερη κοινωνία.

(μονάδες 4)

Απάντηση:

- i. ΟΡΘΟ
- ii. ΛΑΘΟΣ
- iii. ΟΡΘΟ
- iv. ΟΡΘΟ

(4 Χ1 μον. = 4 μονάδες)

A.I.2. Να γράψετε περίληψη του κειμένου, έκτασης 120 – 140 λέξεων. Το κείμενό σας πρόκειται να δημοσιευτεί στη στήλη της μαθητικής εφημερίδας του σχολείου σας με θέμα: «Η αξία της ψυχαγωγίας στη ζωή μας».

(μονάδες 8)

Ενδεικτική απάντηση:

Μονάδες περιεχομένου: (6 μονάδες)

Αναμένεται να γίνει αναφορά στα εξής σημεία: Επικοινωνιακό πλαίσιο: **(0,5 μον.)**

- [Κειμενικό είδος: άρθρο], [συγγραφέας: Στέλλα Τζιμπιλή], [τίτλος: Ψυχαγωγία ή Αγωγή ψυχής], [θέμα: Η σημασία / αξία της ψυχαγωγίας], [τόπος δημοσίευσης: <https://www.paideiasvima.com/psychagogia-i-agogi-psychis/>].

Σημείωση:

Αναφορά σε δύο (2) τουλάχιστον στοιχεία: δίνεται 0,5 μονάδα.

Αναφορά σε ένα (1) στοιχείο: μηδέν (0) μονάδες

1^η παράγραφος:

- Η ψυχαγωγία αποτελεί ζωτική ανάγκη του ανθρώπου.
- Η ανάγκη αυτή γίνεται εντονότερη στην εποχή μας εξαιτίας πολλών παραγόντων.

(2 σημεία X 0,75 μον. = 1,5 μονάδα)

2^η παράγραφος:

- Η φυγή από την πραγματικότητα είναι έμφυτη στον άνθρωπο.
- Η ψυχαγωγία επιτυγχάνεται μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες.

(2 σημεία X 0,75 μον. = 1,5 μονάδα)

3^η παράγραφος:

- Η γνήσια ψυχαγωγία βοηθά το άτομο να καλλιεργηθεί.
- Η νόθα ψυχαγωγία δεν εξυψώνει ηθικά το άτομο.

(2 σημεία X 0,5 μον. = 1 μονάδα)

4^η παράγραφος:

- Η αγωγή της ψυχής οδηγεί το άτομο σε γνήσιους τρόπους ψυχαγωγίας και το αντίστροφο.
- Οι ανούσιες μορφές ψυχαγωγίας έχουν επιπτώσεις στο άτομο, αλλά και στην κοινωνία.

(2 σημεία X 0,75 μον. = 1,5 μονάδα)

Μονάδες Δομής – Έκφρασης: 2 μονάδες

- Χρήση συνδετικών λέξεων - αλληλουχία - συλλογιστική του κειμένου. Αν απλώς αντιγράφονται σημεία του κειμένου και αραδιάζονται ασύνδετα, δίνονται για τη δομή: **0 μονάδες.**
- Χρήση κατάλληλου λεξιλογίου, έκφραση – σύνταξη.

Βασικές επισημάνσεις:

- Για απλή αντιγραφή, χωρίς τη χρήση διαρθρωτικών λέξεων: αφαιρούνται **4 μονάδες.**
- Υπέρβαση ορίου λέξεων (πέραν των 170): αφαιρείται **1 μονάδα.**
- Πέραν των 200 λέξεων: αφαιρούνται **4 μονάδες**

A.I.3. Να χαρακτηρίσετε το ύφος του κειμένου και να το αιτιολογήσετε σε σχέση με τον σκοπό της συντάκτριας, παραθέτοντας **δύο (2)** στοιχεία.

(μονάδες 4)

Ενδεικτική απάντηση:

Ύφος: Σοβαρό, Ουδέτερο, Διδακτικό, Επίσημο, Τυπικό, Αντικειμενικό

(1 χαρακτηρισμός X 2 μον. = 2 μονάδες)

Σκοπός :

- Να ενημερώσει για τη σημασία / αξία της ψυχαγωγίας.
- Να προβληματίσει σχετικά με...
- Να ευαισθητοποιήσει σχετικά με...
- Να πείσει για τη σημασία...

(2 στοιχεία X 1 μον. = 2 μονάδες)

A.I.4. Στην πρώτη (1^η) παράγραφο του κειμένου: «*Μέσα από την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου... την εσωτερική επιθυμία και αγάπη*» χρησιμοποιούνται λέξεις και φράσεις με μεταφορική / συνυποδηλωτική σημασία. Αφού εντοπίσετε και καταγράψετε **μία (1)** από αυτές, να εξηγήσετε ποιον σκοπό της συγγραφέως εξυπηρετεί η επιλογή αυτή, παραθέτοντας **δύο (2)** στοιχεία.

(μονάδες 3)

Ενδεικτική απάντηση:

Φράσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται με μεταφορική / συνυποδηλωτική σημασία:

- ...να κάνει τη ζωή του πιο όμορφη...
- ...επικρατεί το άγχος της καθημερινότητας μιας πανδημίας και οι ατελείωτες υποχρεώσεις...
- ...τον παγίδευσε στα δίχτυα ενός εξουθενωτικού και πιεστικού τρόπου ζωής.
- ...να αποδράσει από την καθημερινότητα...
- ...να οδηγηθεί σε νέους πυρήνες ενασχόλησης...

(1 μεταφορά X 1 μον. = 1 μονάδα)

Σκοπός της συγγραφέως:

- Να προκαλέσει το ενδιαφέρον / την ευαισθητοποίηση του δέκτη.
- Να προσδώσει ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο.
- Να κάνει επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη (δημιουργία εικόνας).
- Να προσδώσει λογοτεχνική χροιά.
- Άλλη πιθανή απάντηση, επαρκώς αιτιολογημένη.

(2 στοιχεία X 1 μον. = 2 μονάδες)

A.I.5. Να γράψετε τα δομικά μέρη της πρώτης (1^{ης}) παραγράφου: «Μέσα από την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου... την εσωτερική επιθυμία και αγάπη».

(μονάδες 3)

Απάντηση:

Θεματική πρόταση: «Μέσα από την αέναη προσπάθεια του ανθρώπου να κάνει τη ζωή του πιο όμορφη προβάλλει ως άλλη επιτακτική ανάγκη η ψυχαγωγία».

Λεπτομέρειες: «Και γίνεται ακόμη μεγαλύτερη... εξουθενωτικού και πιεστικού τρόπου ζωής».

Κατακλείδα: «Κατά συνέπεια... εσωτερική επιθυμία και αγάπη».

Σημείωση:

1. Αναφορά στο δομικό στοιχείο: **0,5 μονάδα**
2. Τεκμηρίωση: **0,5 μονάδα**
3. Σε περίπτωση που ο / η εξεταζόμενος/η γράψει ημιτελώς το δομικό στοιχείο θα βαθμολογείται με μηδέν (**0**) μονάδες.

A.I.6. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις, αντικαθιστώντας καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις με **μία (1)** συνώνυμή της, χωρίς να αλλάξετε τον γραμματικό της τύπο και το νόημα της πρότασης:

α) ... όπου επικρατεί το άγχος της καθημερινότητας...

β) ...το άτομο δεν ψυχαγωγείται με ασχολίες τέτοιες που θα τον ενισχύουν...

(μονάδες 4)

Ενδεικτική απάντηση:

α) **επικρατεί:** υπερισχύει, υπερτερεί, κυριαρχεί, δεσπάζει, ...

β) **ασχολίες:** ενασχολήσεις, δραστηριότητες, δράσεις, ...

(2 συνώνυμα X 2 μον. = 4 μονάδες)

Σημείωση:

1. Για ορθογραφικό λάθος: αφαίρεση **0,5 μονάδας**
2. Για λανθασμένο γραμματικό τύπο: αφαίρεση **0,5 μονάδας**
3. Αν υπάρχουν και τα δύο πιο πάνω είδη λαθών στην ίδια λέξη: αφαίρεση **0,5 μονάδας**
4. Σε περίπτωση που θα εντοπιστεί και άλλη λέξη που ευσταθεί ως συνώνυμο οι βαθμολογητές / βαθμολογήτριες καλούνται να τη δεχτούν, εφόσον μπορούν να τεκμηριώσουν επιστημονικά την άποψή τους, με βάση έγκυρα λεξικά.

A.I.7. Να εντάξετε τη λέξη «καλλιέργεια» σε **δύο (2)** διαφορετικές προτάσεις, έτσι ώστε να γίνει φανερό η πολυσημία της.

Σημείωση:

1. Να μην γίνει χρήση της φράσης του κειμένου.
2. Να μην αλλάξει ο γραμματικός τύπος.
3. Η λέξη μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε πτώση και αριθμό.

(μονάδες 4)

Ενδεικτική απάντηση:

- Η γενική φροντίδα φυτών (π.χ. καλλιέργεια δημητριακών)
- Η ενίσχυση μιας ικανότητας, ιδιότητας, πρακτικής (π.χ. καλλιέργεια φωνής, έντεχνου λόγου, τεχνών)
- Ο πνευματικός πλούτος που διαθέτει κανείς (π.χ. πνευματική, εσωτερική καλλιέργεια)
- Η ανάπτυξη μιας έννοιας (π.χ. καλλιέργεια φιλίας, έχθρας, φόβου)
- Η εκτροφή σε ειδικές τεχνητές εγκαταστάσεις των ψαριών ή των θαλασσινών (π.χ. καλλιέργεια πέστροφας)
- Η ειδική διαγνωστική μέθοδος για την ανίχνευση παθογόνων μικροοργανισμών, στοιχείων (π.χ. καλλιέργεια ούρων)

(2 προτάσεις X 2 μον. = 4 μονάδες)

A.II. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 40)

«...Ας μη λησμονούμε άλλωστε ότι η υιοθέτηση μιας αρνητικής συνήθειας δεν βλάπτει αποκλειστικά το άτομο που τη φέρει αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό του πλαίσιο και σε καμία περίπτωση δεν ψυχαγωγεί παρά μόνο διασκεδάζει.»

Ως εκπρόσωπος του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου να γράψεις μια επιστολή στον Δήμαρχο. Στην επιστολή σου να αναφερθείς στη σημασία του ελεύθερου χρόνου για τον σύγχρονο άνθρωπο παραθέτοντας **δύο (2)** τουλάχιστον στοιχεία και στη συνέχεια να εισηγηθείς **δύο (2)** μέτρα τα οποία πρέπει να λάβει ο Δήμος, ώστε οι νέοι να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν σωστά τον ελεύθερό τους χρόνο.

(Έκταση: 250-300 λέξεις)

Σημείωση: Δεν επιτρέπεται να αναφέρετε το ονοματεπώνυμό σας ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο μπορεί να αποκαλύψει την ταυτότητά σας.

A. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ (12 μονάδες)

Πρόλογος: 1,5 μονάδα

Κύριο Μέρος: 9 μονάδες

Επίλογος: 1,5 μονάδα

Πρόλογος: 1,5 μονάδα

- Καθορισμός του θέματος της επιστολής και σύντομος σχολιασμός.

Κύριο μέρος: 9 μονάδες

Πρώτο ζητούμενο:

*Αναμένεται από τους μαθητές / τις μαθήτριες να εξηγήσουν τη σημασία του ελεύθερου χρόνου για τον σύγχρονο άνθρωπο, παραθέτοντας **δύο (2)** τουλάχιστον στοιχεία.*

Ενδεικτικά:

- Προσφέρει ευκαιρίες για την πνευματική, αισθητική καλλιέργεια του ατόμου και τη διεύρυνση των πνευματικών του οριζόντων
- Αποφορτίζει συναισθηματικά το άτομο από το άγχος και την ανία, ανανεώνοντας τις ψυχικές του δυνάμεις
- Προσφέρει ευκαιρίες για σωματική άθληση, τη διασφάλιση της σωματικής υγείας και ευεξίας
- Αποτελεί διέξοδο από την πολύωρη, μηχανιστική εργασία, τα εξαντλητικά ωράρια και τις ποικίλες υποχρεώσεις
- Προσφέρει ευκαιρίες για εσωτερική αναζήτηση
- Συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας, με ενδοσκόπηση και αυτοκριτική
- Προάγει την επικοινωνία και τη σύναψη διαπροσωπικών σχέσεων
- Παρέχει την ευκαιρία για ταξίδια και επαφή με τη φύση
- Λυτρώνει το άτομο από τους φόβους, αγωνίες, άγχη
- .....

(2 σημεία X 2,25 μον. = 4,5 μονάδες)

Δεύτερο Ζητούμενο:

*Αναμένεται από τους μαθητές / τις μαθήτριες να παρουσιάσουν επαρκώς **δύο (2)** μέτρα με τα οποία ο Δήμος θα μπορούσε να συμβάλει, ώστε οι νέοι να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν σωστά τον ελεύθερό τους χρόνο.*

Ενδεικτικά:

- Η κατασκευή και επέκταση δανειστικών βιβλιοθηκών, θεάτρων, εγκαταστάσεων για πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Η διοργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων με καλεσμένους που θα μιλήσουν τους νέους στον κόσμο της Τέχνης, του Αθλητισμού και των Γραμμάτων
- Η κατασκευή γηπέδων, αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων για αθλητικούς αγώνες
- Η ενίσχυση των πολιτιστικών συλλόγων του Δήμου που προωθούν την ενασχόληση των νέων με γνήσιες μορφές τέχνης, με την επαφή τους με στοιχεία του παραδοσιακού πολιτισμού και τη δημιουργική συνάντηση και επικοινωνία τους
- Η αναβάθμιση/τόνωση της καλλιτεχνικής και πνευματικής δραστηριότητας σε περιοχές του Δήμου που μειονεκτούν
- .....

(2 σημεία X 2,25 μον.= 4,5 μονάδες)

Επίλογος: (1,5 μονάδα)

Συμπέρασμα / ανακεφαλαίωση

Βασικές επισημάνσεις:

1. Υπέρβαση ορίου λέξεων (πέραν των 380 λέξεων): αφαιρούνται **δύο (2) μονάδες**.
2. Γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε άποψη – που δεν καταγράφεται πιο πάνω – αρκεί να είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.
3. Αν ο/η μαθητής/μαθήτρια δεν αναπτύξει τεκμηριωμένα τα σημεία αυτά, αλλά τα παρουσιάσει με συντομία, θα δοθούν σε κάθε ζητούμενο οι μισές μονάδες.

B. ΔΟΜΗ (12 μονάδες)

- Εξωτερικά δομικά στοιχεία επιστολής (χωροχρονικό πλαίσιο αναφοράς, προσφώνηση, πρόλογος, κύριο μέρος, επίλογος, επιφώνηση): **(2 μονάδες)**
- Δομή αποδεικτικού λόγου (θέση, υποστήριξη, συμπέρασμα): **(4 μονάδες)**
- Δομή παραγράφων: **(2 μονάδες)**
- Αλληλουχία ιδεών και σύνδεσή τους: **(4 μονάδες)**

Γ. ΕΚΦΡΑΣΗ (12 μονάδες)

- Σαφήνεια-σύνταξη: **(4 μονάδες)**
- Ακριβολογία-επιλογή κατάλληλου λεξιλογίου: **(4 μονάδες)**
- Ύφος ανάλογο του κειμενικού είδους: **(4 μονάδες)**

Δ. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ (4 μονάδες)

- Ορθή χρήση γραμματικών κανόνων
- Για κάθε 5 ορθογραφικά / γραμματικά λάθη αφαιρείται **1 μονάδα**
- Απουσία τονισμού: αφαίρεση **1 μονάδας**

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 30)

B1.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διονύσιος Σολωμός, «Σχεδιάσμα Β΄, Απόσπασμα 2», *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*

- 1 Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε,
Κι όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε.

Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
Και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,

- 5 Κι ολόλευκο εσύσμιξε με τ' ουρανού τα κάλλη.

- Και μες στις λίμνης τα νερά, όπ' έφθασε μ' ασπούδα,
Έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
Που ευώδισε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
Το σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κι εκείνο.
- 10 Μάγεμα η φύσις κι όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
Η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι·
Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κραίνει·
Όποιος πεθάνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.
- Τρέμ' η ψυχή και ξαστοχά γλυκά τον εαυτό της.

Ερώτηση Β1

α) Να ερμηνεύσετε τον τίτλο του έργου «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» με βάση το Σχεδιάσμα Β', απόσπασμα 2, τεκμηριώνοντας τη θέση σας με **δύο (2)** στοιχεία.

(μονάδες 6)

Ενδεικτική απάντηση:

Ερμηνεία τίτλου:

- Στον τίτλο εντοπίζεται το οξύμωρο σχήμα, ελεύθεροι αλλά πολιορκημένοι.
- Μέσα από την αντίθεση αυτή συγκρούεται η σωματική σκλαβιά με την ψυχική ελευθερία.
- Οι Μεσολογγίτες αν και βρίσκονται υπό την (ασφυκτική) πολιορκία του εχθρού (Οθωμανοί Τούρκοι και φύση) καταφέρνουν να παραμείνουν ελεύθεροι.

(2 σημεία X 1 μον. = 2 μονάδες)

Τεκμηρίωση με βάση το απόσπασμα:

- Στίχοι 1 – 2: Η ομορφιά της ανοιξιότικης φύσης λειτουργεί ως πειρασμός / καλεί τους Μεσολογγίτες να απολαύσουν τη ζωή (χορεύουν και γελούνε), εγκαταλείποντας τον αγώνα τους. Οι Μεσολογγίτες δεν υποκύπτουν στον πειρασμό / υπερνικούν την πολιορκία της φύσης και παραμένουν εσωτερικά ελεύθεροι.
- Στίχοι 3 – 9: Ο ποιητής επιλέγει εικόνες που αντιπροσωπεύουν όλη τη φύση (τον ουρανό, τη θάλασσα, τα θηλαστικά, τα πτηνά, τα ερπετά, τα φυτά, οι πέτρες). Έτσι δίνει έμφαση στο ηθικό δίλημμα που αντιμετωπίζουν οι πολιορκημένοι. / Η φύση δεν είναι γι' αυτούς χαρά και απόλαυση, αλλά πειρασμός που πρέπει να υπερνικήσουν, ώστε να μείνουν ελεύθεροι.
- Στίχοι 10 – 12: Η ζωή μέσα στην ομορφιά της ανοιξιότικης φύσης, που ξεχύνεται και εκδηλώνεται (κρένει) τόσο ορμητικά και πληθωρικά από παντού, αποτελεί πρόκληση

για τους Μεσολογγίτες να την ακολουθήσουν, εγκαταλείποντας τον αγώνα, που θα τους οδηγήσει ίσως στο θάνατο, όμως αυτοί παραμένουν ελεύθεροι εσωτερικά.

- Στίχοι 13 – 14: Τώρα την άνοιξη (σήμερα) η ζωή είναι χίλιες φορές πιο όμορφη και επομένως, όποιος την εγκαταλείπει, χίλιες φορές πεθαίνει. Η ηρωική έξοδος των Μεσολογγιτών αποδεικνύει πως η εσωτερική ελευθερία, παρά την όποια πάλη, νικάει την όποια μορφή βίας.

(2 σημεία X 2 μον. = 4 μονάδες)

β) Να εντοπίσετε **δύο (2)** εκφραστικά μέσα, με τα οποία αποδίδεται η ομορφιά της φύσης, στο απόσπασμα 2 του Σχεδιάσματος Β΄ και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορές σε συγκεκριμένους στίχους. **(μονάδες 6)**

Ενδεικτική απάντηση:

Εκφραστικά μέσα (2 μέσα X 2 μον. = 4 μονάδες)	Αιτιολόγηση (2 στίχοι X 1 μον. = 2 μονάδες)
1. σχήμα υπαλλαγής	Λευκό βουνάκι πρόβατα
2. αντίθεση	άνθια ≠ άρματα
3. εικόνες (λυρικές, ηχητικές, κινητικές κτλ)	Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει, Και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι
4. προσωποποίηση / αλληγορία	Απρίλης, Έρωτας
5. προσωποποίηση	χίλιες γλώσσες κραίνει [η φύση], τρέμει / ξαστοχά [η ψυχή]
6. υπερβολή	χίλιες φορές πεθαίνει
7. επανάληψη	χίλιες... χίλιες... χίλιες
8. μεταφορές	μάγεμα η φύση, βουνάκι πρόβατα, μαύρη πέτρα ολόχρυση
9. κλιμάκωση / κλιμακωτό σχήμα	θάλασσα → ουρανός → γη → ή πρόβατα → πεταλούδα → σκουληκάκι
10. περίφραση	Λευκό βουνάκι πρόβατα [κύματα]
11. Μετωνυμία	Τόσ' άρματα σε κλειώνει [Τούρκοι πολιορκητές]
12. οποιοδήποτε άλλο ορθά τεκμηριωμένο εκφραστικό μέσο.	

B2.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εμμανουήλ Ροΐδης, *Μονόλογος ευαισθήτου* [απόσπασμα]

[...]

Ως απόδειξιν της αγάπης μου αρκεί ν' αναφέρω πως, όταν έτυχε πέρυσι ν' αρρωστήσει, δεν κατώρθωσα ποτέ να την βλέπω να υποφέρει. Ο βήχας της και το γλου-γλου της γαργάρας της μου έσχιζε την καρδιά και την ακοήν, και η μυρωδιά της αρρωστοκάμερας μου έφερνε ζάλη. Η ανικανότης μου να την βλέπω να υποφέρει με ανάγκαζε να μένω έξω από το σπίτι από το πρωί έως το βράδυ και καμιά φορά από το βράδυ έως το πρωί. Αυτή η αρρώστια της γυναίκας μου μ' έκαμε να εξοδέψω πολλά χρήματα εις αμάξια, θέατρα, γεύματα εις την Μεγάλην Βρετανίαν και εκδρομάς με φίλους μου εις την Κηφισίαν και την Πεντέλην. Το μεγαλύτερο όμως έξοδο ήτο ότι τας ημέρας που η γυναίκα μου δεν εφείνετο διόλου καλά, η ανησυχία και η λύπη μου ήτον τόσον μεγάλη, ώστε ηναγκάσθηκα να πάρω διά παρηγορήτραν μίαν Γαλλίδα του Φαλήρου. Περιπτόν είναι να προσθέσω ότι η ευγένεια της ψυχής και των τρόπων μου μ' εμπόδισαν να είπω τίποτε δι' αυτά τα έξοδα εις την γυναίκα μου, όταν έγινε καλά. [...]

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Φρέντυ Γερμανός, «Επιστροφή στη φύση», *Κατάστασις απελπιστική αλλά όχι σοβαρή*, εκδ. Καστανιώτη, έτος δημοσίευσης 1998

Πολύς θόρυβος αυτές τις μέρες για την ανθυγιεινή ζωή που κάνουμε στην Αθήνα. Για τον ανθυγιεινό αέρα που αναπνέουμε, για τα ανθυγιεινά νερά που πίνουμε, για τα ανθυγιεινά κρέατα που τρώμε.

Κανείς όμως δε μας λέει πώς θα είναι η ζωή μας όταν μας λείψουν όλα αυτά.

Το σκέφτηκα την περασμένη εβδομάδα, όταν ένας συνάδελφος μας κάλεσε με τη γυναίκα μου στο εξοχικό του σπίτι, που βρίσκεται ανάμεσα στο δάσος και στη θάλασσα...

Φτάσαμε το Σάββατο το απόγεμα. Αφήσαμε τις βαλίτσες στο σπίτι κι ο φίλος μου πρότεινε να περπατήσουμε για να ξεμουδιάσουμε. Δεν είχα κάνει ούτε είκοσι βήματα, όταν φώναξα:

«Τι είναι αυτός ο μολυσμένος αέρας που αναπνέω;»

Ο φίλος μου κοίταξε γύρω του.

«Δάσος από πεύκο», είπε.

«Το 'ξερα πως θα 'ταν κάτι ανθυγιεινό!» είπα. «Πώς σου πέρασε η ιδέα ότι μπορεί ένας άνθρωπος που ζει τριανταπέντε χρόνια μέσα στο καυσαέριο να τον φυλακίσεις ξαφνικά σ' ένα δάσος από πεύκο;»

«Θες να πεις ότι αισθάνεσαι άσχημα;» ρώτησε ο φίλος μου.

«Θέλω να πω ότι μου 'ρχεται να λιποθυμήσω», είπα.

«Πάμε πιο κάτω», είπε ο φίλος μου. «Ίσως είσαι αλλεργικός στο αέρα του πεύκου».

Κάναμε πάλι μερικά βήματα. Ξαφνικά αισθάνθηκα μια σκοτοδίνη και τα μάτια μου άρχισαν να τρέχουν.

«Τι αναπνέω τώρα;»

«Αέρα από πλατάνια».

«Ήξερα ότι δεν με χωνεύεις, αλλά δεν φανταζόμουν ότι θα 'θελες να με δολοφονήσεις μέσα σ' ένα απόγευμα», είπα.

Ακούμπησα σ' ένα δέντρο για να μην πέσω.

«Θες να σου φέρω μία αναπνευστική μάσκα;» είπε ο φίλος μου ανήσυχος.

«Με αιθαλομίχλη;» ρώτησα με ελπίδα.

«Όχι, με οξυγόνο».

Επάνω εκεί ήταν που λιποθύμησα.

[...] Γυρίσαμε στην Αθήνα και ξαναβρήκα τον εαυτό μου. Το ίδιο απόγευμα κάναμε μια βόλτα στην Πανεπιστημίου. Είχε τόσο καυσαέριο, που δεν έβλεπες το απέναντι πεζοδρόμιο. Μετά το μολυσμένο οξυγόνο της εξοχής, ήταν σαν να γυρίζαμε στον κήπο της Εδέμ!

Το βράδυ πήγαμε σ' ένα εστιατόριο της Ομόνοιας. Φάγαμε ντονέρ κεμπάμ, απ' αυτό που απαγορεύει το Ινστιτούτο Καταναλωτών, και ήπιαμε εμφιαλωμένο νερό, απ' αυτό που απαγορεύει ο Μπαζαίος.

«Αυτά τα καλά έχει η Αθήνα», είπα στη γυναίκα μου. «Πληρώνεις κάτι παραπάνω, αλλά ζεις κοντά στη φύση».

Κι έβγαλα ένα βατραχάκι απ' το εμφιαλωμένο νερό...

Ερώτηση Β2

α) Το χρονογράφημα, ως λογοτεχνικό είδος, μπορεί να χαρακτηριστεί και από ειρωνικό ύφος. Να εντοπίσετε **ένα (1)** στοιχείο ειρωνείας από κάθε κείμενο και να εξηγήσετε ποια κατάσταση / συμπεριφορά ειρωνεύεται ο συγγραφέας κάθε φορά.

(μονάδες 6)

Ενδεικτική απάντηση:

	Μονόλογος ευαισθήτου	Επιστροφή στη φύση
Στοιχεία ειρωνείας	«Αυτή η αρρώστια της γυναίκας μου μ' έκαμε να εξοδέψω πολλά χρήματα εις αμάξια, θέατρα, γεύματα εις την Μεγάλην Βρετανίαν» (1 στοιχείο ειρωνείας X 1 μον. = 1 μονάδα)	«Το 'ξερα πως θα 'ταν κάτι ανθυγιεινό!» είπα. «Πώς σου πέρασε η ιδέα ότι μπορεί ένας άνθρωπος που ζει τριανταπέντε χρόνια μέσα στο καυσαέριο να τον φυλακίσεις ξαφνικά σ' ένα δάσος από πεύκο;» (1 στοιχείο ειρωνείας X 1 μον. = 1 μονάδα)
Σχολιασμός	<ul style="list-style-type: none"> • Τον τρόπο ζωής της άρχουσας κοινωνικής τάξης των Αθηνών. • Την απάθεια των ισχυρών μπροστά στον ανθρώπινο πόνο. • Τα ήθη της εποχής του συγγραφέα.	<ul style="list-style-type: none"> • Την απάθεια με την οποία οι κάτοικοι της Αθήνας αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της μόλυνσης του περιβάλλοντος και του νέφους. • Την αναλγησία των ανθρώπων απέναντι στην καταστροφή του περιβάλλοντος.

	(1 σχόλιο X 2 μον. = 2 μονάδες)	<ul style="list-style-type: none"> Την αποδοχή μιας επιβλαβούς κατάστασης ως κάτι το φυσιολογικό. <p style="text-align: right;">(1 σχόλιο X 2 μον. = 2 μονάδες)</p>
--	------------------------------------	--

β) Αφού επισημάνετε σε ποιο ρηματικό πρόσωπο πραγματοποιείται η αφήγηση στα πιο πάνω αποσπάσματα, δίνοντας **ένα (1)** παράδειγμα από κάθε απόσπασμα, να αναφέρετε **έναν (1)** σκοπό που εξυπηρετεί η χρήση του συγκεκριμένου ρηματικού προσώπου.

(μονάδες 4)

Ενδεικτική απάντηση:

	<i>Μονόλογος ευαισθήτου</i>	<i>Επιστροφή στη φύση</i>
Ρηματικό πρόσωπο	α' πρόσωπο (ενικού / πληθυντικού) (1 μον.)	
Παράδειγμα (ενδεικτικά αποσπάσματα)	«αρκεί ν' αναφέρω» «Περιπτόν είναι να προσθέσω» (1 X 1 μον.)	«Αφήσαμε τις βαλίτσες» «Γυρίσαμε στην Αθήνα και ξαναβρήκα τον εαυτό μου» (1 X 1 μον.)
Σκοπός που εξυπηρετεί	<ul style="list-style-type: none"> ○ Προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια, ζωηρότητα, ενδιαφέρον στο λόγο, αφού η αφήγηση εμπεριέχει το στοιχείο της προσωπικής μαρτυρίας. ○ Προσδίδει στο κείμενο προσωπικό, εξομολογητικό τόνο. ○ Προκαλεί συγκινησιακή φόρτιση στο δέκτη, αφού παρακολουθεί και βιώνει προσωπικά βιώματα του πομπού ○ Προσδίδει αληθοφάνεια και πειστικότητα ○ Επιτείνει την ειρωνεία και το χιούμορ <p style="text-align: right;">(1 στοιχείο X 1 μον.)</p>	

B3.

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Βασίλης Μιχαηλίδης, 9^η Ιουλίου του 1821 εν Λευκωσία Κύπρου

Στροφή 1

Αντάν αρτζέψαν οι κρυφοί ανέμοι τζι εφυσούσαν
τζι αρκίνησεν εις την Τουρτζιάν να κρυφοσυννεφικιάζει
τζαι 'πού τες τέσσερις μερκές τα νέφη εκουβαλούσαν,
ώστι να κάμουν τον τζαιρόν ν' αρτζεύκει να στιβάζει

5 είσεν σγοιαν είχαν ούλοι τους τζ' η Τζύπρου το κρυφόν της
μες στους ανέμους τους κρυφούς είσεν το μερτικόν της.

Τζι αντάν εφάνην η 'στραπή εις του Μωριά τα μέρη
τζι εξάπλωσεν τζι ακούστηκεν παντού η πουμπουρκά της
τζι ούλα ξιλαμπρατζίσασιν, τζαι θάλασσα τζαι ξέρη,
10 είσεν σγοιαν είχαν ούλοι τους τζ' η Τζύπρου τα κακά της.

Ερώτηση Β3

Στο ποίημα του Βασίλη Μιχαηλίδη η πρώτη στροφή συγκροτεί μια εκτεταμένη λυρική εικόνα. Αφού παρουσιάσετε την εικόνα αυτή σε συντομία, να αναφέρετε **δύο (2)** συναισθήματα που σας προκαλεί, κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένους στίχους.

(8 μονάδες)

Ενδεικτική Απάντηση:

Παρουσίαση εικόνας:

- Το ποίημα ξεκινά με την εικόνα μιας επικείμενης καταιγίδας, η οποία δημιουργεί στο ποίημα μια υποβλητική ατμόσφαιρα.
- Οι άνεμοι και τα σύννεφα που μαζεύονται (κινητική εικόνα) ο ήχος της βροντής (ηχητική εικόνα), η εικόνα της αστραπής, επιτείνουν το φορτισμένο κλίμα.
- Οι φράσεις «κρυφοί ανέμοι» και «η 'στραπή εις του Μωριά τα μέρη» συνδέονται με το ιστορικό γεγονός της έναρξης της Ελληνικής επανάστασης και παραπέμπουν στην τουρκική αντίδραση (σφαγές αμάχων στην Κων/πολη, απαγχονισμός Πατριάρχη Γρηγόριου Ε')
- Η επανάληψη του στίχου (με μια μικρή διαφοροποίηση) «είσεν σγοιαν είχαν ούλοι τους τζ' η Τζύπρου το κρυφόν της/τα κακά της» προοικονομεί ότι κάτι κακό πρόκειται να συμβεί.
- Ουρανός (καταιγίδα), θάλασσα και ξηρά (ξέρη), ετοιμάζονται για το φοβερό αυτό γεγονός [τον άδικο θάνατο του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και των προκρίτων του νησιού].

(2 στοιχεία X 2 μον. = 4 μονάδες)

Συναισθήματα: (2 X 1 μον. = 2 μονάδες)	Στίχοι: (2 X 1 μον. = 2 μονάδες)
τρόμος, αγωνία, άγχος, ανησυχία, δέος, φόβος, συγκίνηση, περηφάνια	«κρυφοί ανέμοι», «κρυφοσυνεφκιάζη», «ο τζιαιρός να στοιβάζει», «πουμπουρκά», «τζ' η Τζιύπρου τα κακά της».

ΤΕΛΟΣ ΟΔΗΓΟΥ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ